

GAZETY WILENSKIE

W SOBOTĘ DNIA 15. KWIETNIA ROKU 1780.

Z TUREK

Z Konſtantynopola d. 3. Lutego.

Gwałtowne wiatry, które trwały przez cały przeſzły mieſiąc na *Archipelagu*, iako też na morzu *Srzodziemnym*, poczyniły barzo wielkie ſzkody. Naywięcey iednak utracił przez to handel *Francuſki*. Z dziewięciu Statkow, które powracały z *Smirny* do *Marſylii*, dwa zatoneły pod wyſpą *Tenedos*, a cztyry wſzyſtkie ſwe maſzty potraciły. Sama Fregata, będąca pod Komendą Kawalera de *Forbin*, pod ktorey konwoiem ſzły pomienione Statki, była w niebeſpieczeńſtwie zginienia. Procz tego, inny ieſzcze Statek Kupiecki *Francuſki* do tych nienależący, rozbił ſię niedalego *Emmauz*. Podobny los potkał 14. Statkow *Tureckich* przy *Cieśninie Dardanelſkiey*. Wſzakże druga Eſkadra *Francuſka*

od 60. blisko okrętow Kupieckich bez szkody przebyła te nawałności. Rozproszyły ią wprawdzie były wiatry; ale niezadługo potym złączyłasię na *Archipelagu*, i stanela w wygodnym mieyscu. Jedynaście z niey Statkow płyneło do *Smirny*, siedym do *Konstantynopola*, inne zaś do *Saloniki*, *Syryi*, *i Egiptu*. Między rozmaitemi towarami, których za 15. Millionow *Liwrow* wiozła, samego sukna było na 3,000. Postawow. Od Miesiąca Grudnia weszło do różnych Miast *Lewanckich* blisko 70. Statkow przysłanych z *Marsylii*. Lecz handel *Angielski* powoli w tych stronach upada; i przeto Kupcy *Angielscy* posłali z prożbą do *Londynu*, aby dla ich bespieczeństwa i zasłony kilka woiennych okrętow przysłano.

Z NIEMIEC

Z Frankfortu nad Menem dnia 2. Marca. Według ostatnich Listow *Wiedeńskich*, mieysca i czasy na Obozy, maiące być założone Latem dla Piechoty i iazdy, iuż rozłożono. Pierwszy ma stać blisko *Leubnitz* w *Austryi* od dnia 20. Maia do dnia 1. Czerwca; drugi niedaleko *Pest* w *Węgrzech* od dnia 20. Sierpnia do dnia 1. Września; trzeci od dnia 1. do 10. Września w *Morawach*; czwarty od dnia 10. Września do dnia 20. pod *Pragą* w *Czechach*; piąty i ostatni od dnia 20. Września do dnia 1. Października niedaleko *Meckendorff* w Okolicach *Wiednia*. Oboz *Czeski* ma mieć 41,118 ludzi, nie rachuiąc Artyleryi, która przez dłuższy czas będzie stała i osobno. Przez wyrażone 10. dni odprawowane będą wielkie Kampamenta w przytomności samego Cesarza Jmci; i Reymenta powinne będą stać pierwiey Obozem w okolicach swych kwater dla ćwiczeniasię każdy z osobna, nim weydą do Obozu generalnego. Każdy Batalion ma mieć 1. armatę od 3. funtow kalibru, i potrzebną do niey liczbę ludzi.

Z HOLLANDYI

Z Amsterdamu d. 11. Marca. Przez ostatnie Listy *Londyńskie* odebraliśmy wiadomość, że od Trybunału Admiralstwa *Angielskiego* wypadł

iuż dekret na niektóre Statki *Hollenderſkie*, mianowicie na te, które ſzły pod konwoiem Amirała Hrabiego de *Byland*. Konopie i len, znalezione na ſiedmiu z tych Statkow, oſądzono za towary zakazane, lubo Traktat Roku 1674. kładnie ie wyraźnie w liczbie Towarow pozwolonych. Co ſię tycze żelaza, kazano podać ſobie dowody własności; i na wypuſzczenie ſamych Statkow trzeba będzie także pokazać Liſty, paſzporty, i inne dokumenta. Dwa iednak Statki ſobie przyſądzili; ieden zato, iż znaleziono na nim przywiley Króla Jmci *Francuſkiego*, drugi dla teyże ſamey przyczyny, i ieſzcze dla tego, iż trzy czwarte części Ładunku należały do Kupcow *Amſterdamſkich*. Uwolniono inne Statki, ale pod obowiązkiem, ażeby złożyły ſwe Towary przed Komiſarzami Departamentu Morſkiego *Angielſkiego*, za które nie pierwiey zapłacą, aż dowodną będą mieli wiadomość, komu zapłata należy. Od wſzyſtkich tych Dekretow uczyniono zaraz appellacyą.

Z Hagi dnia 15. Marca.

Niektòrzy naśi Kupcy podali w przeſzły czwartek powtórną Suplikę, proſząc *Stanow Generalnych* o danie zaſłony żeglugom ſwym na *Morzu Srzodziemnym*, i razem o ſtaranie ſię, ażeby zabrane Statki były przywrócone.

Z FRANCYI

Z Paryża dnia 6. Marca.

Ziazd Duchowieńſtwa naſzego, który zwykł bywać w Mieſiącu Kwietniu, tego Roku prędzey ma naſtąpić. Tym czaſem (iak ſłychać) z rady Jmci Pana *Neckera* kazano ściśle ſpiſać wſzyſtkie Dobra tegoż Duchowieńſtwa, od którego wzięto iuż *doni gratuiti* 25. Millionow, i 10,000,000. z tychże pieniędzy pożyczaią *Amerykańſkiemu* Kongreſſowi.

Z Paryża dnia 10. Marca.

Hrabia *Duchaſſault* iuż przybył do *Breſt*, i z wielką pilnością dogląda tam wyprawy 12. okrętow ſzeręgowych które (iak zawſze mówią) do *Ameryki-Północney* płynąć maią. Flota naſza maiąca tego Lata krążyć w *Kanale* będzie miała 45. okrętow wraz z *Hiſzpańſkiemi*. Dwór *Madrycki*

barzoſię cieſzy, że naywyżſzą iey Komendę obeymuie Hrabia d' *Eſtaing.* Proiekt względem wpadania do *Anglii* ma niechybnie tego Roku przyiść do ſkutku. Woyſko *Bretańſkie* z 40,000. ſkładaiącesię ma z ſwym Komendantem Hrabią de *Vaux* zoſtawać pod naywyżſzą Komendą Xiążęcia de *Condé*; Komenda zaś drugiego Woyſka pod *St. Omer* ſtoiącego, będzie oddana Hrabiemu d' *Apchon*, ponieważ Hrabia de *Chabot* zachorował. Wſzyſcy Officerowie Landmilicyi maią od 15. dnia tego Mieſiąca znaydowaćsię przy ſwych Reymentach. Jmć Pan de *Bougainville* wybierasię z czterma woiennemi okrętami do *S. Auguſtyna.*

Mocno tu ſię lękaią, aby ow ſzczęśliwy Amirał *Rodney* nieudał ſię do *Boſtonu* lub ku rzecce *S. Wawrzyńca* dla przeſzkadzania tam naſzey żegludze, ſtatecznie ſprzyiaiące ſzczęście temu Woiownikowi wſzyſtkiego obawiać ſię każe, zwłaſzcza gdy on więcey dokazał we dwuch mieſiącach, niż Jego Kolledzy we dwuch leciech, wyſzedłſzy bowiem 25. Grudnia z *Anglii* napadł na konwoy i zabrał go, ſpotkał ſię z Nieprzyiacielem i onego z bił, *Gibraltar* od oblężenia uwolnił, Fortecę w żywność i wſzelką amunicyą na lat kilka opatrzył, wyſzedł nareſzte ſzczęśliwie dążąc do *Ameryki* na nowe podobno zwycięſtwa i korzyści.

Z HISZPANII

Z Madrytu d. 22. Lutego.

Z Obozu *S. Rocha* przybiegł tu Goniec z nowiną, że Flota *Angielſka* dnia 13. tego Mieſiąca z *Gibraltaru* iuż popłynęła. Nagłe to iey wyiście nie da pewnie czaſu naſzym Generałom do wykonania proiektow, które według daney zupełney ſobie od Dworu mocy byli ułożyli; wſzakże maią oni inne zamyſły, których uſkutecznienie daleko będzie pożytecznieyſze, aniżeli próżna chwała bitwy; która mogłaby być nie z naſzym pożytkiem z przyczyny, iż nieprzyiaciel dalego był od nas mocnieyſzy.

Num: XVI.

SUPLEMENT
DO GAZET WILENSKICH
w Sobotę Dnia 15. Kwietnia Roku 1780.

Z Cadix dnia 22. Lutego.

Niktby nie uwierzył, gdybyśmy sami świadkami niebyli. Amirał *Rodney*, zabawiwszysię, póki mu się zdało, przy Fortecy *Gibraltarskiey*, i wytargowawszy, iaką chciał, zamianę niewolnikow od Dworu naszego, wyszedł z pomyślnym wiatrem, zostawiwszy nam Dona naszego de *Langara*, i przechodził z swemi okrętami, Fregatami i Statkami przed naszym Portem, żegnaiąc nas kilkakrotnym z armat biciem; a myśmy bez naymnieyszey przeszkody iego przepuścili, lubo mieliśmy tu Dona *Gaston* z 19. okrętami, Dona *Cordova* z 17. i Jmci Pana de *Monteil* z 4. okrętami *Francuskiemi*, prócz 30. innych, które mogły być gotowe do płynienia. Każe nam iednak Dworska Gazeta dobrą mieć nadzieię, upewniaiąc, że Generałowie nasi zachowuią swe siły na inne proiekta, daleko większe, pożytecznieysze, i pewnieysze.

Z Madrytu d. 7. Marca.

Xżna *Asturyi* z niewymówną radością Monarchy naszego, równie iako i Xcia Następcy Tronu powiła Syna dnia 5. tego Miesiąca, któremu za wyraźną wolą Króla Jmci, który go potrzykroć piastował i do Chrztu sam niosł dane są Imiona *Karol - Dominik - Eusebiusuz - Rafał - Józef - Antoni - Jan - Nepomucen - Gabriel - Julian - Wincenty - Ferreryusz - Andrzey z Awelinu - Ludwik - Ferdynad Anioł - Franciszek Paschal - Joachim - Kaietan - Ignacy - Emmanuel - Raymund - Januaryusz i Fran-ciszek de Paula.*

Z Paryża dnia 17. Marca.

Rząd nasz, nie wiadomo ia-

kim ſpoſobem, utracił 25. Millionow. Miano (iak mówią) posłać 10. Millionow; a ten, do którego ta ſumma była posłana, mówi, że tylko połowę odebrał. Rzecz ta wielkiey ciekawości cały *Paryż* nabawiła. Słychać iuż, że Król Jmć ma wkrotce wyznaczyć Kommiſſyą dla weyrzenia w ten intereſs.

Liſty z *Chin* odbrane donoſzą, że Ceſarz *Chińſki* pozwolił Miſſyonarzom ogłaſać *S. Ewangelią* w całym ſwym Państwie, i chrzcić wſzyſtkich *Chińczykow*, którzyby tego żądali, pod tym tylko warunkiem, aby dzieciom *Mandarynów* i innych znaczniey-ſzych Obywatelów, póty Chrztu nie dawano, pókiby pozwolenia od ſwych Rodziców nie otrzymały. Pozwolenie to przypiſuią iednemu Miſsionarzowi rodem *Lotaryńczykowi*, który, oprócz wyſokich ſwych przymiotow, wpadł przez to w wielką łaſkę u tego Monarchy, iż doſkonałą ma umieiętność języka *Tatarſkiego*, którym mówią u Dworu *Pekińſkiego*; i przeto tenże Monarcha zlecił iemu tłumaczenie na ięzyk *Tatarſki* wſzyſtkich Liſtow piſanych w innych ięzykach, mianowicie iednak tych, które od Dworu *Petersburſkiego* w ięzyku *Łacińſkim* odbierał.

Z ANGLII

Z Londynu d. 7. Marca.

Z raportow Amirała *Rodney* i Kontr Amirała *Dygby* dnia wczorayſzego w Gazecie Dworſkiey publikowanych dowiedzieliśmyſię, że Amirał *Rodney*, za powrótem ſzczęśliwym z Portu *Mahon* okrętow ſzeręgowych wyſłanych tam z żywnością, Amunicyą i pieniędzmi, dnia 13. Lutego uwolniwſzy na Parol Amirała *Hiſzpańſkiego Langarę* i Officierow iego z choremi i ciężko ranionemi, wyſzedł z *Gibraltaru* z całą ſwoią Flotą z dobyczą i niewolnikami *Hiſzpańſkiemi*, prócz 500. zoſtawionych tam na umowioną zamianę; pomyślnym wiatrem wypłynoł na Ocean, gdzie dnia 18. zdawſzy komendę Kontr-Amirałowi *Dygby* nad powracaiącą do *Anglii* Flotą od 19. ſzeręgowych okrętow, ſam ze czterma udał ſię do *Indyi Zachodnich*; po rozłączeniu ſię ſwoim Kontr Amirał *Dygby* ſpotkał dnia 23. Eſka-

drę *Francuſką* zkładaiącą ſię 2. okrętow ſzeręgowych od 64 armat, 2. wielkich okrętow ładowanych Amunicyą dobrze uzbroionych, iedney Fregaty, i 13. tranſportowych Statkow, pod komendą Jmć Pana *du Chilleau z l'Orient* do wyſpy *S. Mauryciuſza* płynącą, z którey, bez żadney ſtraty ſwoich, wziął okręt *Proteuſz* nazwany od 64. armat 1700. Ludzi z ſamym Komendantem, i 3 tranſportowych Statkow, inne pod ciemną mgłę uſzły. Na okręcie *Proteuſz* i *Aiax* gotowych pieniędzy było na 120. tyſięcy Funtow Szterlingow.

Głoſzą tu za rzecz pewną, że Dwór naſz ważnieyſzych ieſzcze nowin oczekiwa z *Indyi Zachodnich*, gdzie Amirałowie naſi przedſięwziąć maią rzecz wielkiey wagi przed przybyciem tam Floty Hrabiego *de Guichen*, która wypłynowſzy 2. Lutego z *Breſt* w 17. okrętow ſzeręgowych nawałnością rozrzucona i ſkołatana zoſtała, dla czego niektòre okręty do Portow Francuſkich dla naprawy wrócić ſię muſiały.

Amirał *Roſs* z 2. okrętami ſzeręgowemi, z 3. Fregatami z znaczną liczbą Statkow wojennych zoſtał w *Gibraltarze*, a zaś Amirał *Dygby* z 19. okrętami ſzeręgowemi Licząc z zabranemi, dnia 3. Marca przybył do *Plimouth*, dokąd wyſłano Generała *Bude* dla ſprowadzenia tu Królewica *Wilhelma*, będącego na Flocie Amirała *Dygby*. Eſkadra Amirała *Roſs* w krótce ma być powiękſzona. Wielka też Flota bez zwłoki ma wyniść na Ocean i morze *La Manche*.

Część zdobyczy przypadaiąca na oſobę Amirała *Rodney*, wynoſi na 340. tyſięcy Funt: Szter: na każdego zaś z Maytkow iego przypadło po 50. Funt. Amirał *Dygby* wzioł z tego podziału 11.666. a zaś Amirałowi *Roſse* doſtało ſię 5.833. Funtow Szterlingow.

Zaufanie Narodu w ſiłach ſwoich co raz barzieyſię pomnaża; prócz Eſkary, Amirała *Dygby*, ma być iak mówią w należytey iuż gotowości w Portach *W. Brytannii* 40. okrętow ſzeręgowych i to ieſt, co utwierdza pogłoſkę ſzerzącą ſię, iakoby mia-

no Zamknąć Nieprzyiaciela w Porcie *Bresteńskim* ieśliby J. Pan *Duchaffault* rychło z niego niewypłynoł, rychły powrót Amirała *Dygby* może dopomoc do wykonania tego proiektu.

Parlament *Irlandzki* w podanych memoryałach do Króla z iak nawiększym respektem i przywiązaniem dziękuie za polepszenie losu *Irlandyi* w rozpostrzenieniu handlu dawniey ściśnionego, żadney zaś wzmianki nie czyni względem independencyi, łub wolney konstytucyi.

Z Londynu d. 10. Marca.

Dnia wczorayszego przybył tu Statek pocztowy z *Jamaiki* z oznaymieniem, że druga Flota kupiecka od 50. okrętow wyszła z tamtąd do *Anglii* dnia 24. Stycznia; że okręt Królewski *Salisbury* od 50. armat przyprowadził tam okręt *Hiszpański S. Jozef* nazwany od 52. armat i 396. Ludzi, przedziurawiony zaś na 64. armat, Ładowany Artyleryą, bronią i mundurami, płynący z *Cadix* do Fortecy *Omoa*, wziętey przez *Anglikow* przeszłey jesieni, a niedawno, po wyprowadzeniu z niey wszelkiey amunicyi, dla niezdrowego mieysca i zagęszczonych chorob, opuszczoney.

W zabranych owych przez Kapitana *Jarvis* na Fregacie *Francuskiey* do Kongressu adressowanych papierach ma być opisana Planta przyszłoletnich obrótow *Francuskich* w *Ameryce*, i razem masię donośić Kongressowi, że z tey Eskary, z którą Hrabia de *Guichen* popłynoł, 10. okrętow ma się udać do Portu *Cheasapeak*, a inne do *Martyniki*.

Z POLSKI.

Z Warszawy dnia 5. Kwietnia

Gdy od *Rady Nieustaiącey* podani byli Kandydaci, z sprawiedliwego szafunku łask Króla Jmci P. N. Mił: po postąpieniu na Urząd Kanclerza W. Koronnego Jmci Pana *Borcha*, Podkanclerstwo Koronne oddane iest Jmci Xiędzu *Okęckiemu* Biskupowi *Poznańskiemu* i *Warszawskiemu* Pasterzowi Naszemu; który w przeszłą Niedzielę przed Nayiaśnieyszym Panem wykonał Ministrowską Przysięgę.